

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
„КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ

ул. „Григор Прличев“, бр. 5, 1000 Скопје, Р Македонија
Централа: +389 2 3114 733 телефон/факс.: +389 2 3 222 225
Електронска адреса: kontakt@imj.ukim.edu.mk
Веб-страница: www.imj.ukim.edu.mk

Меѓународна научна конференција
(Скопје, 13 – 14 ноември 2019 г.)

**МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА ФИЛОЛОШКИ
И НА КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА**

Меѓународен организациски одбор

д-р Елена Јованова-Грујовска, н. сов./ред. проф. (директорка на Институтот)

д-р Лидија Тантуровска, н. сов./ред. проф. (претседателка на Одборот)

д-р Катица Трајкова, н. сов./ред. проф. (секретар)

д-р Мери Цубалевска, н. сов./ред. проф.

д-р Еленка Стоевска-Денчова, н. сов./ред. проф.

д-р Лилјана Макаријоска, н. сов./ред. проф.

д-р Веселинка Лаброска, н. сов./ред. проф.

д-р Мери Јосифовска, в. н. сор./вонр. проф.

д-р Снежана Петрова-Џамбазова, в. н. сор./вонр. проф.

акад. Јан Соколовски (Вроцлав)

д-р Бранко Тошовиќ (Грац)

д-р Емине Инанир (Истанбул)

д-р Вера Смоле (Љубљана)

д-р Жарко Бошњаковиќ (Нови Сад)

д-р Наталија Бороникова (Перм)

д-р Ален Калајџија (Сараево)

д-р Станислав Станковиќ (Косовска Митровица/Приштина/Белград)

д-р Борјана Прошев-Оливер (Загреб)

Почесни членови на Меѓународниот организациски одбор

д-р Трајко Стаматоски, н. сов.

д-р Мито Аргировски, н. сов.

д-р Георги Георгиевски, н. сов.

д-р Љубица Станковска, н. сов.

д-р Димка Митева, н. сов.

д-р Марија Коробар-Белчева, н. сов.

д-р Васил Дрвошанов, н. сов.

д-р Стоја Поп-Атанасова, н. сов.

ПРОГРАМА

13 ноември (среда) 2019 година

9:00 – 10:00 Регистрација на учесниците

10:00

ОТВОРАЊЕ НА МЕЃУНАРОДНАТА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА

10:00 – 10:10 – Поздравни говори

10:10 – 10:20 – Промоција на Зборникот од минатогодишната Меѓународна конференција

ЈАЗИКОТ И КУЛТУРАТА – СОСТОЈБИ И ПРЕДИЗВИЦИ

Промотор: проф. д-р Искра Пановска-Димкова

10:20 – 10:30 – Претставување на компактниот диск со апстракти од овогодишната Меѓународна научна конференција

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА ФИЛОЛОШКИ И НА КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

Промотор: проф. д-р Јордана Марковиќ

11:00 – 13:30 – РАБОТЕН ДЕЛ

15:00 – 17:00 – РАБОТЕН ДЕЛ

14 ноември (четврток) 2019 година

10:00 – 11:00 – РАБОТЕН ДЕЛ

11:30 – 12:30 – РАБОТЕН ДЕЛ

13 ноември (среда) 2019 година

11:00 – 13:30 – Сесија 1, претпладне (амфитеатар на ИМЈ)

Модератори: Лидија Тантуровска, Александар Новик

Масеј КАВКА

ЗА ТАТКОВИНАТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Димитар ПАНДЕВ

ЈАЗИЧНИТЕ ЗАЛОЖБИ НА КОДИФИКАТОРИТЕ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Александра ЃУРКОВА

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК И КУЛТУРАТА НА ИЗРАЗУВАЊЕ: ЈАЗИЧНИ И ИДЕНТИТЕТСКИ КРИЗИ ВО МАКЕДОНИЈА

Александар НОВИК

ЈАЗИК И ИДЕНТИЧНОСТЬ МАКЕДОНЦЕВ-МУСУЛМАН – ГОЛО БОРДО (АЛБАНИЈА) В ЕПОХУ ИНТЕРНЕТА

Вера СТОЈЧЕВСКА-АНТИЌ

РАКОПИСНОТО НАСЛЕДСТВО СО ПАРАЛЕЛИ ВО РАЗНОРОДНИ ТЕКСТОВИ

Борјана ПРОШЕВ-ОЛИВЕР

КОМПАРАТИВНО-КОНТРАСТИВЕН ОСВРТ НА ПЕРФЕКТОТ ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ХРВАТСКИОТ ЈАЗИК

Дискусија

Пауза за ручек

15:00 – 17:00 – Сесија 1, попладне (амфитеатар на ИМЈ)

Модератори: Катица Трајкова, Јордана Марковиќ

Искра ПАНОВСКА-ДИМКОВА

УПОТРЕБАТА НА АКЦЕНТСКИТЕ ЦЕЛОСТИ ВО СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ СТАНДАРДЕН ЈАЗИК

Јордана МАРКОВИЌ

НОМИНАЦИЈА УЧЕСНИКА У СВАДБЕНИМ ОБИЧАЈИМА У СРПСКОМ И МАКЕДОНСКОМ ЈЕЗИКУ

Tomislav LONGINOVIĆ

JEZIK I NACIJA: OD IDENTITETA DO APSURDA

Hadžem HAJDAREVIĆ

MATERNJI JEZICI NAPREMA NASLIJEĐENIH I NOVOSTVORENIH STEREOTIPA I IDEOLOŠKIH MATRICA NA BALKANU

Емил НИАМИ

ТИ VS. ВЈЕ – ЕТИКЕЦИЈАТА ПРИ КОМУНИКАЦИЈАТА ВО СОВРЕМЕНОТО МАКЕДОНСКО ОПШТЕСТВО

Дискусија

11:00 – 13:30 – Сесија 2, претпладне (сала на ИМЈ)

Модератори: Снежана Петрова-Џамбазова, Милица Стојановиќ

Снежана ПЕТРОВА-ЏАМБАЗОВА

КАТЕГОРИЈАТА ВИД ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК И СОВРЕМЕНАТА УПОТРЕБА НА ВИДСКИТЕ ПАРОВИ ВО МЕДИУМИТЕ

Iwona ŁUCZKÓW

UWAGI O KONSTRUKCJACH FUNDOWANYCH NA ZANEGOWANYM PREDYKACIE CZEKAŚ/ЧЕКА

Виолета ЈАНУШЕВА

МНОЖИНАТА НА ИМЕНКИТЕ ШТО СЕ УПОТРЕБУВААТ САМО ВО ЕДНИНА ВО МАКЕДОНСКИОТ СТАНДАРДЕН ЈАЗИК

Бобан КАРАПЕЈОВСКИ, Марија ПАНДЕВА

ДИРЕКТНОТО КАЖУВАЊЕ СО МИНАТО НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ И СО КОНСТРУКЦИИ СО СУМ И ИМАМ ВО „СВЕТОТ НА ПЕСНАТА И ЛЕГЕНДАТА“ ОД БЛАЖЕ КОНЕСКИ

Милица СТОЈАНОВИЌ

СЕМАНТИКА ГЛАГОЛА СА ПОЧЕТНИМ МОРФЕМСКИМ СЕГМЕНТОМ ОБЕЗ-

Сашка ГРУЈОВСКА-МИЛАНОВА

ЗА УПОТРЕБАТА НА ГЛАГОЛСКИТЕ ВРЕМИЊА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРИ РАСКАЖУВАЊЕТО СО НОВИ

Јана КУЗМАНОВА

ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРЕКУ КОНТЕКСТНО-СЛОБОДНА ГРАМАТИКА И ПРИМЕНИ

Дискусија

Пауза за ручек

15:00 – 17:00 – Сесија 2, попладне (сала на ИМЈ)

Модератори: Веселинка Лаброска, Марија Томанова

Лидија ТАНТУРОВСКА

ЗА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ПРЕДМЕТОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОД ДРУГИТЕ ЗАЕДНИЦИ (ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ) – РАЗМИСЛУВАЊА И ПРЕДЛОЗИ

Татјана ГОЧКОВА-СТОЈАНОВСКА, Елизабета БАНДИЛОВСКА

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО НЕМАЈЧИН И СТЕПЕНОТ НА УСВОЕНОСТ НА ЈАЗИЧНИТЕ ЗНАЕЊА

Виолета НИКОЛОВСКА

ЈАЗИЧНА (НЕ)ПИСМЕНОСТ

Марија ГРКОВА

УСВОЕНОСТА НА ГЛАГОЛСКИОТ СИСТЕМ ВО ПРЕДМЕТНАТА НАСТАВА (КАЈ УЧЕНИЦИТЕ ВО ШТИПСКО)

Марија ТОМАНОВА

ЗНАЧАЈ МАКЕДОНСКОГ ЈЕЗИКА У 21. ВЕКУ (ИЗМЕЃУ ЧЕКИЃА И НАКОВЃА)

Бранислав ГЕРАЗОВ, Веселинка ЛАБРОСКА, Ирена САВИЦКА

ИЗРАЗУВАЊЕ НА ЛИНГВИСТИЧКИТЕ ФУНКЦИИ ПРЕКУ ИНТОНАЦИЈАТА ВО СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Дискусија

11:00 – 13:30 – Сесија 3, претпладне (сала на ИМЛ)

Модератори: Елена Јованова-Грујовска, Ален Калајџија

Елена ЈОВАНОВА-ГРУЈОВСКА, Елизабета КУЗМАНОВСКА

МЕСТОТО НА ЕКСПРЕСИВНАТА ЛЕКСИКА ВО ИНФОРМАТИВНИТЕ ЕМИСИИ НА ЕЛЕКТРОНСКИТЕ МЕДИУМИ

Ален КАЛАЈДЏИЈА

BOSANSKE BLASFEMIČNE RIJEČI I IZRAZI PREMA RAZUMIJEVANJU ABDULVEHABA ŽERČEVIJE ILHAMIJE U DJELU *TUHĀTUL-MUSALLIN VE ZUBĀDETUL-HAŠ'IN*

Олгица ДОДЕВСКА-Михајловска

ЗБОРООБРАЗУВАЧКИТЕ ОСОБЕНОСТИ ВО „ЛОЗЈЕ“ НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ – ТРАДИЦИЈА И ИНОВАЦИЈА

Mariana BARČUK-HALYK

THE “VBOLIVALNYK” CONCEPT IN THE SLAVIC LANGUAGES: COMPARATIVE TYPOLOGY AND FUNCTIONAL-SEMANTIC ASPECTS

Наташа МИЛАНОВ

О ПОЛИСЕМИЧНИМ ГЛАГОЛИМА КОЈИМА СЕ ПРИМАРНО ОЗНАЧАВА ПЕРЦЕПЦИЈА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ – СТАЊЕ У РЕЧНИКУ И САВРЕМЕНОМ ЈЕЗИКУ

Дискусија

Пауза за ручек

15:00 – 17:00 – Сесија 3, попладне (сала на ИМЛ)

Модератори: Мери Цубалевска, Марија Стришевска

Снежана ВЕЛКОВСКА

ОНОМАТОПЕЈАТА И ФРАЗЕОЛОГИЈАТА

Лилјана МАКАРИЈОСКА, Мери ЦУБАЛЕВСКА

ЛЕКСИКАТА ВО ТВОРЕШТВОТО НА ИВАН ЧАПОВСКИ

Јасминка ДЕЛОВА-СИЛЈАНОВА

ФРАЗЕМИ СО КОМПОНЕНТА *НОКТ* ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ЧЕШКИОТ ЈАЗИК

Maria STRYSZEWSKA

PRZYMIOTNIKI BOTANICZNE W JĘZYKACH SŁOWIAŃSKICH

Фани СТЕФАНОВСКА-РИСТЕСКА

СЕМАНТИЧКА АНАЛИЗА НА ФРАЗЕМИТЕ СО КОМПОНЕНТА *МАЧКА*

Катица ТОПЛИСКА-ЕВРОСКА

КОЛОКАЦИИТЕ И НИВНАТА ПРИМЕНА ВО МАКЕДОНСКИТЕ ТОЛКОВНИ РЕЧНИЦИ

Дискусија

14 ноември (четврток) 2019 година

10:00 – 12:00 – Сесија 1 (амфитеатар на ИМЈ)

Модератори: Лилјана Макаријоска, Ерма Рамиќ-Куниќ

Лилјана МАКАРИЈОСКА, Бисера ПАВЛЕСКА-ГЕОРГИЕВСКА
ЛЕКСИЧКАТА СИНОНИМИЈА ВО СРЕДНОВЕКОВНИТЕ МОЛИТВЕНИЦИ

Елка ЈАЧЕВА-УЛЧАР, Марија ЧИЧЕВА-АЛЕКСИЌ
ЗА НЕКОИ СЕМАНТИЧКИ ОСОБЕНОСТИ НА ЕВАНГЕЛИЈАТА ОД ВТОРАТА ПОЛОВИНА НА
19 ВЕК ВО ЕГЕЈСКА МАКЕДОНИЈА

Надежда ЈОВИЌ
ЛЕКСИЧКИ СЛОЈЕВИ У ХИЛАНДАРСКОМ МЕДИЦИНСКОМ КОДЕКСУ (ПРЕПИС XVI ВЕК)

Весна КОСТОВСКА
СЛОЖЕНКИТЕ ОД МАКЕДОНСКОТО ЧЕТВОРОЕВАНГЕЛИЕ ВО ОДНОС НА СОВРЕМЕНИТЕ
ЕВАНГЕЛСКИ ПРЕВОДИ (ОД ЕВАНГЕЛИЕТО ПО ЛУКА)

Борче АРСОВ
ПРЕГЛЕД НА НАЈЧЕСТИТЕ ГЛАГОЛСКИ ФОРМИ ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА МИНАТОСТА ВО
ПРВИТЕ ПРЕВОДИ НА НОВИОТ ЗАВЕТ НА СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НАПИШАНИ
СО ГРЧКО ПИСМО

Mehmed KARDAŠ
NAD LEKSIKOM GRIGORVIČ-GILJFERDINGOVIH ODLOMAКА BOSANSKOG
ČETVEROEVANĐELJA

Erma RAMIĆ-KUNIĆ
NOVA SAZNAЊA O DANIĆIĆEVOM (NIK.B) EVANĐELJU

Дискусија

10:00 – 12:00 – Сесија 2 (сала на ИМЈ)

Модератори: Еленка Стоевска-Денчова, Татјана Трајковиќ

Љубица СТАНКОВСКА

ГЕОГРАФСКИ АПЕЛАТИВИ ОБРАЗОВАНИ СО СУФИКСОТ -ЛО ВО МАКЕДОНСКАТА ТОПОНИМИЈА

Васил ДРВОШАНОВ

ИМЕНУВАЊАТА НА *БАЧИЛОТО* ВО МАКЕДОНСКИТЕ ГОВОРИ

Андрей НИКОЛАЕВИЧ СОБОЛЕВ

ДИЈАЛЕКТИ МАКЕДОНСКОГО ЈАЗЫКА В СЕВЕРНОЙ СЕВЕРНОЙ МАКЕДОНИИ НА ЈУЖНОСЛАВЈАНСКОМ ФОНЕ

Еленка СТОЕВСКА-ДЕНЧОВА

НАЗИВИТЕ ЗА 'РОДИЛКА' ВО МАКЕДОНСКИТЕ ДИЈАЛЕКТИ

Светлана ДАВКОВА-ЃОРГИЕВА

ОД ДИЈАЛЕКТНАТА ЛЕКСИКА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Гоце ЦВЕТАНОВСКИ

СИМБОЛИКАТА, НАРОДНИТЕ ВЕРУВАЊА И ОБИЧАИТЕ ЗА ПЕПЕРУГАТА И ДИЈАЛЕКТНИТЕ ИМЕНУВАЊА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Татјана ТРАЈКОВИЌ

ДИЈАЛЕКАТ ЗБОРНИКА „ЕТЕ ТАКОЈ – ВРАЊСКОМ КАЛДРМОМ“

Миљана ЧОПА

КВАЛИТЕТ ВОКАЛА /Е/ И /О/ У ГОВОРУ ПОМОРАВСКОГ ОКРУГА

Веселинка ЛАБРОСКА

НАЗИВИТЕ ЗА *КРЛУШКА* НА МАКЕДОНСКАТА ДИЈАЛЕКТНА ТЕРИТОРИЈА СПОРЕД КАРТОТЕКАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ДИЈАЛЕКТЕН АТЛАС

Дискусија

10:00 – 12:00 – Сесија 3 (сала на ИМЛ)

Модератори: Мери Јосифовска, Драгана Радовановиќ

Мери ЈОСИФОВСКА

СОПСТВЕНИТЕ ИМИЊА ВО РОМАНОТ ЗА ДЕЦА „ГОЛЕМИ И МАЛИ“ ОД БОШКО СМАКОСКИ

Ленка ТАТАРОВСКА

СУШТИНАТА НА ЈАЗИКОТ ВО СВЕТОТ НА МАРКО ЦЕПЕНКОВ

Катерина ПЕТРОВСКА-КУЗМАНОВА

ЗАСТАПЕНОСТА НА ИСТРАЖУВАЊАТА ЗА ЈАЗИКОТ ВО СПИСАНИЕТО „МАКЕДОНСКИ ФОЛКЛОР“

Родна ВЕЛИЧКОВСКА

МУЗИЧКИОТ ЈАЗИК НА ЕДЕН ОД БАЛАДНИТЕ МОТИВИ ВО МАКЕДОНСКОТО ТРАДИЦИОНАЛНО НАРОДНО ПЕЕЊЕ

Драгана РАДОВАНОВИЌ

ХЛЕБ И ТЕСТО У ОБРЕДНОЈ ПРАКСИ И ПРАЗНИЧНИМ ЦИКЛУСИМА

Кристина ДИМОВСКА

ПРЕДИЗВИЦИТЕ НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО „ПОМОРЈАНСКА“ ТЕРМИНОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Христина АНДОНОВСКА

ЈАЗИЧНИОТ ИЗРАЗ НА ОТЕЦ СТЕФАН САНЦАКОСКИ (ВРЗ ПРИМЕРИ ОД НЕГОВОТО ТВОРЕШТВО)

Билјана НИКОВСКА

ПРЕВЕДУВАЊЕТО НА ИМИЊАТА НА ЛИКОВИТЕ ВО ЛИТЕРАТУРАТА ЗА ДЕЦА (ВРЗ ПРИМЕРИ ОД КНИГИ НА БЕАТРИКС ПОТЕР ПРЕВЕДЕНИ НА МАКЕДОНСКИ ОД АНГЛИСКИ)

Дискусија

12:30 – ЗАТВОРАЊЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈАТА ВО АМФИТЕАТАРОТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ

Времетраењето на рефератите е ограничено на 10 минути.

Информација

15:00 – Тргување за Кратово на 14.11.2019 год., а враќање на 15.11.2019 год. во попладневните часови.